

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.03.2004, sp. zn. 8 Co 148/2004, ECLI:CZ:KSOS:2004:8.CO.148.2004.1

Číslo: 77/2005

Právní věta: V řízení o žalobě obce na náhradu nákladů za přiložení a odstranění technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla (§ 17a odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů) je obec podle právní úpravy účinné od 12. listopadu 2000 (§ 35 odst. 1, § 61 zákona č. 128/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů) osobně osvobozena od placení soudního poplatku podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. b/ zákona č. 549/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 30.03.2004

Spisová značka: 8 Co 148/2004

Číslo rozhodnutí: 77

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: § 1 odst. 1 písm. b/) předpisu č. 553/1991Sb.
§ 11 odst. 2 písm. b/) předpisu č. 549/1991Sb.
§ 13 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 367/1990Sb.
§ 14 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 367/1990Sb.
§ 17a odst. 5 písm. c/) předpisu č. 553/1991Sb.
§ 2 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 553/1991Sb.
§ 21 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 367/1990Sb.
§ 35 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 128/2000Sb.
§ 61 odst. 1 písm. c/) předpisu č. 128/2000Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením O k r e s n í h o s o u d u v Ostravě ze dne 7. 1. 2004 bylo řízení zastaveno a vysloveno, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Okresní soud tak učinil v podstatě s odůvodněním, že se žalobce domáhal zaplacení uvedené částky za odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla žalovaného, které bylo použito strážníkem Městské policie O. dne 21. 8. 2000 a dne 28. 11. 2001 ve smyslu § 17a zákona č. 553/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Žalobce soudní poplatek při podání žaloby nezaplatil a dne 20. 11. 2003 mu byla doručena výzva k zaplacení soudního poplatku. Žalobce však přednesl, že je osvobozen od soudních poplatků ve smyslu ustanovení § 11 odst. 2 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb. v platném znění, a proto se soud zabýval především touto otázkou.

V daném případě aplikoval ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, účinného od 12. 11. 2000. Dovedl, co patří do samostatné působnosti obce dle ustanovení § 84, § 85 a § 102 téhož zákona, dále poukázal na ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, a z toho dále dovedl, že se jedná o spor patřící do samostatné působnosti obce dle zmíněného zákona účinného v době vzniku nároků na zaplacení dlužné částky. Na základě toho pak dospěl k závěru, že poplatek splatný podáním návrhu nebyl zaplacen a žalobce tak neučinil ani na výzvu soudu ve stanovené lhůtě, a proto po marném uplynutí této lhůty dle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, řízení zastavil.

V odvolání žalobce vyjádřil názor, že ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, patří podle stavu ke dni vzniku poplatkové povinnosti, tedy ke dni podání žaloby, do samostatné působnosti obce.

Dále však dovozoval, že řízení o přestupcích včetně možností městské policie použít technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla patří do přenesené působnosti obce, o čemž svědčí především poznámka pod čarou č. 5 k ustanovení § 2 odst. 1 zákona o obecní policii, která výslovně odkazuje na zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Blokové řízení je upraveno tímto zákonem tak, že přesně stanoví, kdy lze přestupek projednat v blokovém řízení, a v souvislosti s použitím technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla vznikají strážníkům obecní či městské policie náklady. Náhradu těchto nákladů speciálně zákon o obecní policii neřeší a je třeba aplikovat ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, o čemž svědčí především poznámka pod čarou č. 5 k ustanovení § 2 odst. 1 zákona o obecní policii, která výslovně odkazuje na zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle jehož § 79 odst. 1 se občanovi, který byl uznán vinným z přestupku, uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku, přičemž se hradí paušální částka, kterou stanoví Ministerstvo vnitra ČR v dohodě s Ministerstvem financí obecně závazným právním předpisem. Podle odstavce 2 téhož ustanovení však povinnost nahradit náklady řízení nelze uložit v blokovém řízení.

Dle názoru odvolatele patří do přenesené působnosti obce i její nárok na náhradu nákladů za přiložení a odstranění technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla a jejich vymáhání dle ustanovení § 17a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Předmět řízení se tedy týká výkonu státní správy, který byl na odvolatele přenesen a ten byl proto od soudních poplatků osvobozen.

K r a j s k ý s o u d v Ostravě přezkoumal napadené usnesení i řízení předcházející a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Z odůvodnění:

Základní otázkou je, zda žalobce je jako územně samosprávný celek osvobozen od soudního poplatku, to znamená, zda se spor týká výkonu státní správy, který je na něho přenesen ve smyslu ustanovení § 11 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích.

Okresní soud správně dovedl, že dne 12. 11. 2000 nabyl účinnosti v rozsahu, v němž byl soudem aplikován, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Je ovšem třeba přihlídnout i k tomu, že do té doby byl účinný zákon č. 367/1990 Sb., o obcích.

Dle ustanovení § 13 odst. 1 tohoto zákona obec spravuje své záležitosti samostatně („samostatná působnost“). Dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. o) téhož zákona do samostatné působnosti obce patří mj. místní záležitosti veřejného pořádku a zřizování obecní (městské) policie, s výjimkou rozhodování o přestupcích. Dle ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění, je obecní policie orgánem obce a dle § 1 odst. 2 písm. c) téhož zákona obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo jiného zákona

přispívá v rozsahu stanoveném tímto nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Z textu zákona jednoznačně vyplývá, že za takovou činnost je třeba považovat činnost strážníka ve smyslu § 17a zákona o obecní policii, dle jehož odstavce 1 je oprávněn použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, které bylo ponecháno na místě, kde je ponechání vozidla zakázáno způsobem dále uvedeným.

Je tedy zcela zřejmé, že taková činnost strážníka městské policie patří do samostatné působnosti obce a nikoliv do přenesené působnosti ve smyslu § 21 a násl. již zmíněného zákona č. 367/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Za tohoto stavu věci ovšem nelze dovodit, že by žalobce byl osvobozen od soudního poplatku ze zákona ve smyslu ustanovení § 11 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, a okresní soud správně ohledně této části řízení dospěl k závěru, že je třeba postupovat dle ustanovení § 9 odst. 1 tohoto zákona a řízení v odpovídající části zastavit, byť nesprávně aplikoval zákon č. 128/2000 Sb. namísto správného zákona č. 367/1990 Sb. Jinak tedy odkazuje odvolací soud na bližší a správné odůvodnění napadeného usnesení. Z těchto důvodů v odpovídající části napadené usnesení jako věcně správné dle § 219 o. s. ř. potvrdil. Jiná je situace ohledně části řízení týkající se návrhu na zaplacení částky 300 Kč se 7,5% úrokem z prodlení ode dne 14. 12. 2001 do zaplacení. Tento nárok se opírá o skutečnost, že technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla žalovaného byl přiložen dne 28. 11. 2001, tedy za účinnosti zákona č. 128/2000 Sb.

Dle ustanovení § 35 odst. 1 tohoto zákona do samostatné působnosti obce patří záležitosti tam vyjmenované, pokud nejde mj. o přenesenou působnost orgánů obce a o záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřil zákon. Dle § 35a odst. 2 téhož zákona mohou obce zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon, tzn. zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 61 pak definuje, co je přenesenou působností ve věcech, které stanoví zvláštní zákony. Dle písm. a) tohoto ustanovení je přenesená působnost v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem, v tomto případě je území obce správním obvodem. Dle § 1 odst. 1 zákona o obecní policii je obecní policie orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo, a dle odstavce 2 téhož zákona obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Přitom dle § 2 písm. c) zákona o obecní policii obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku přispívá v rozsahu stanoveném tímto nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Touto činností se nepochybně míní i činnost strážníka dle § 17a zákona o obecní policii, to znamená použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, které bylo ponecháno na místě, kde je ponechání vozidla zakázáno, přičemž dle odstavce 5 téhož ustanovení přiložení a odstranění technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala.

Z uvedeného lze dovodit, že v posuzovaném případě nejde o samostatnou působnost obce, ale o přenesenou působnost, která je vykonávána orgánem obce, to znamená obecní policií ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o obecní policii, a vymáhaný nárok vyplývá ze zvláštního právního předpisu, to znamená z ustanovení § 17a odst. 5 zákona o obecní policii, přičemž výši takového nároku upravují další obecně závazné předpisy.

Za tohoto stavu věci je ovšem žalobce dle již zmíněného ustanovení zákona o soudních poplatcích od soudního poplatku osvobozen. a nebylo tedy možno aplikovat ustanovení § 9 odst. 1 téhož zákona a řízení zastavit. Z těchto důvodů odvolací soud dle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil usnesení okresního soudu ve zbývající části tak, že řízení se nezastavuje.